

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-27

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [100-4737](#), i. k. 111106ANUTA00O3-193

Nauja redakcija nuo 2022-03-15:

Nr. [O3E-320](#), 2022-03-14, paskelbta TAR 2022-03-14, i. k. 2022-04734

VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL PASINAUDOJIMO ELEKTROS TINKLAIS TVARKOS APRAŠO RENGIMO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2011 m. liepos 25 d. Nr. O3-193
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 36 punktu, 22 straipsnio 3¹ dalimi, 31 straipsnio 2 dalimi, 39 straipsnio 2 dalimi bei atsižvelgdama į 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos 12 ir 13 straipsnius, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba **n u t a r i a**:

Patvirtinti Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašo rengimo sąlygų aprašą (pridedama).

KOMISIJS PIRMININKĖ

DIANA KORSAKAITĖ

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos
2011 m. liepos 25 d. nutarimu Nr. O3-193
(Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos
2022 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. O3E-320
redakcija)

PASINAUDOJIMO ELEKTROS TINKLAIS TVARKOS APRAŠO RENGIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašo rengimo sąlygų aprašas (toliau – Sąlygų aprašas) reglamentuoja Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašo (toliau – Pasinaudojimo tvarkos aprašas) rengimo bendruosius principus ir tvarką.

2. Sąlygų apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia 2016 m. balandžio 14 d. Europos Komisijos reglamentas (ES) 2016/631 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai, 2016 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/1447 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi aukštosios įtampos nuolatinės srovės sistemų ir nuolatinės srovės linija jungiamų elektros jėgainių parko modulių prijungimo prie tinklo reikalavimai, 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas ir kiti elektros energetikos rinką reglamentuojantys teisės aktai.

II SKYRIUS SĄLYGOS PASINAUDOJIMO TVARKOS APRAŠUI PARENGTI

3. Pasinaudojimo tvarkos aprašą parengia kiekvienas skirstomųjų tinklų ir perdavimo sistemos operatorius (toliau kartu – operatorius), vadovaudamasis Sąlygų apraše nustatytais bendraisiais principais ir sąlygomis.

4. Pasinaudojimo tvarkos aprašas privalo būti parengtas vadovaujantis šiais principais:

4.1. objektyvumo. Šis principas reiškia, kad operatoriaus sprendimo dėl tinklų naudotojo pasinaudojimo elektros tinklais priėmimas ir kiti operatoriaus veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

4.2. skaidrumo ir viešumo. Šis principas reiškia, kad Pasinaudojimo tvarkos aprašas ir (ar) jo pakeitimai turi būti pateikti viešajai konsultacijai, kurios metu gautos pastabos ir pasiūlymai aptarti su suinteresuotais rinkos dalyviais, nurodant, kaip į pastabas ir pasiūlymus bus atsižvelgta, o jeigu neatsižvelgta – aiškiai išdėstant neatsižvelgimo motyvus;

4.3. nediskriminavimo. Šis principas reiškia, kad tos pačios grupės tinklų naudotojams turi būti taikomos vienodos nuostatos, nebūtų suteikiamos privilegijos arba nustatomos diskriminacinės nuostatos išskirtinai vienai ar kelioms tinklų naudotojų grupėms, jeigu šių grupių tinklų naudojimo pobūdis iš esmės nesiskiria nuo kitų tinklų naudotojų grupių ir (ar) jei tai nenumatyta kituose aukštesnės teisinės galios teisės aktuose.

4.4. proporcingumo. Šis principas reiškia, kad Pasinaudojimo tvarkos apraše nustatomas teisinis reguliavimas turi būti būtinas, pagrįstas ir sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą tinklų naudotojams;

4.5. aiškumo. Šis principas reiškia, kad Pasinaudojimo tvarkos aprašo nuostatos turi būti logiškos, nuoseklios, glaustos, suprantamos, tikslios, aiškios ir nedviprasmiškos;

4.6. sistemiškumo. Šis principas reiškia, kad Pasinaudojimo tvarkos aprašo nuostatos turi derėti tarpusavyje ir neprieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

5. Operatorius užtikrina skaidrų elektros tinklų pajėgumų padalinimą sistemos naudotojams, trečiųjų asmenų prieigą prie skirstomųjų tinklų ir (ar) perdavimo tinklų, teikia informaciją, reikalingą efektyviai prieigai, valdo prieigą ir pateikia paaiškinimus, kai tokia prieiga nesuteikiama. Tais atvejais, kai nustatomi prijungimo pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai, operatorius Sąlygų apraše nustatytais kriterijais užtikrina, kad jie būtų nustatomi remiantis skaidriomis ir nediskriminuojančiomis procedūromis, taip pat kad būtų užtikrintas elektros tinklų naudotojų naujai prijungiamų gamintojų įrenginių, gaminančių vartotojų įrenginių (toliau kartu – elektrinės) ir energijos kaupimo įrenginių, kai elektros energija ar jos dalis, persiunčiama energijos kaupimo įrenginiams įkrauti, vėliau yra grąžinama į operatorių elektros tinklus (toliau – energijos kaupimo įrenginys, visi kartu – įrenginiai), ekonominis efektyvumas ir kad nebūtų sukurta nepagrįstų kliūčių patekti į elektros energijos rinką. Jeigu įrenginio savininkas padengia išlaidas, susijusias su neriboto prijungimo užtikrinimu, prijungimo pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai netaikomi.

6. Pasinaudojimo tvarkos apraše, vadovaujantis Sąlygų aprašo 4 punkte išvardintais principais, privaloma atskleisti:

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.1. įrenginių prijungimo prie elektros tinklų etapus;

6.2. įrenginių savininkų galimybės padengti išlaidas, susijusias su neriboto prijungimo užtikrinimu, tvarką;

6.3. išankstinių prijungimo sąlygų išdavimo tvarką;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.4. transformatorių pastočių laisvos galios, skirtos įrenginiams prijungti, paskirstymo ir rezervavimo tvarką;

6.5. ketinimų protokolo sudarymo tvarką;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.6. prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimo tvarką;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.7. informaciją apie leidimo plėtoti gamybos pajėgumus gavimo tvarką;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.8. sąlygas ir reikalavimus, susijusius su įrenginių prijungimo taško parinkimu;

6.9. įrenginių prijungimo sąlygų išdavimo tvarką;

6.10. supaprastintų įrenginių prijungimo sąlygų išdavimo tvarką;

6.11. įrenginių prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties sudarymo tvarką;

6.12. įrenginių prijungimo paslaugos vykdymo tvarką;

6.12¹. energijos kaupimo įrenginiams skirtus bendruosius techninius reikalavimus, jeigu jie nėra nustatyti kitais teisės aktais. Bendrieji techniniai reikalavimai energijos kaupimo įrenginiams suprantami kaip prijungimo prie elektros tinklų reikalavimai ir savo pobūdžiu yra analogiški reikalavimams, įtvirtintiems 2016 m. balandžio 14 d. Komisijos reglamente (ES)

2016/631 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai, ir 2016 m. rugpjūčio 17 d. Komisijos reglamente (ES) 2016/1388 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi apkrovos prijungimo reikalavimai;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.12². elektrinių bendruosius techninius reikalavimus, kiek jie nėra reglamentuoti aukštesnės galios teisės aktu;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.13. įrenginių atitikimo nustatytiems techniniams reikalavimams patikrinimo procedūras;

6.14. elektros tinklų pajėgumų padidinimo sąlygas (etapus) prijungiant įrenginius;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.15. informaciją apie įrenginių prijungimo prie elektros tinklų sąnaudų paskirstymo tvarką;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.16 reglamentuoti prie elektros tinklų prijungtų įrenginių reguliavimo tvarką;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.17. elektros energijos priėmimo ir persiuntimo elektros tinklais, įskaitant pirmumo teise priimamos ir persiunčiamos elektros energijos, bei persikirstymo tvarką;

6.18. informacijos, susijusios su įrenginių prijungimo paslaugos vykdymu, teikimo įrenginių savininkams tvarką;

6.19. informacijos, susijusios su įrenginių statybos projektų eiga ir ketinimų protokolų sąlygų vykdymu, teikimo operatoriui tvarką;

6.20. techninius motyvus, kuriais atsisakoma prijungti įrenginius prie operatoriaus tinklų;

6.21. informaciją apie skundų nagrinėjimo tvarką dėl operatoriaus veiksmų ar neveikimo, kreipiantis dėl įrenginių prijungimo prie atitinkamų elektros tinklų ar sistemų, prijungiant įrenginius, priimant pagamintą, sukauptą elektros energiją į elektros tinklus ar sistemas ir (ar) vykdant kitas pareigas, susijusias su elektros energijos gamyba ir (ar) kaupimu;

6.21¹. operatorių tarpusavio bendradarbiavimo tvarką, siekiant laiku informuoti operatorius apie elektros tinklų pralaidumų rezervaciją, darančią įtaką kito operatoriaus tinklų pralaidumų vertinimui.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

6.22. kitas, operatoriaus nuožiūra, tinkamam pasinaudojimui elektros tinklais užtikrinti reikalingas sąlygas.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7. Operatorius privalo Pasinaudojimo tvarkos aprašą suderinti su Taryba.

7¹. Operatorius, teikdamas derinti Pasinaudojimo tvarkos aprašą Tarybai, kartu privalo pateikti laisvos formos atitikties Sąlygų aprašui lentelę, kai Pasinaudojimo tvarkos aprašas

teikiamas nauja redakcija.

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

8. Operatorius privalo Tarybos patvirtintą Pasinaudojimo tvarkos aprašą paskelbti viešai savo interneto puslapyje.

9. Operatorius, raštu gavęs paklausimą iš ūkio subjektų, kurie naudojami ar ketina naudotis Pasinaudojimo tvarkos aprašu, privalo per protingą terminą, tačiau ne ilgesnį nei 30 kalendorinių dienų, atsakyti raštu paklausėjui ir nuasmenintą paklausimą bei išaiškinimą privalo paskelbti viešai, greta viešai skelbiamo Pasinaudojimo tvarkos aprašo.

10. Už šių Sąlygų aprašo nesilaikymą operatorius atsako Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-421](#), 2016-12-08, paskelbta TAR 2016-12-09, i. k. 2016-28528

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2011 m. liepos 25 d. nutarimo Nr. O3-193 „Dėl Reikalavimų pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašui patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-320](#), 2022-03-14, paskelbta TAR 2022-03-14, i. k. 2022-04734

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2011 m. liepos 25 d. nutarimo Nr. O3-193 „Dėl Reikalavimų pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašui patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-81](#), 2024-01-26, paskelbta TAR 2024-01-26, i. k. 2024-01384

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2011 m. liepos 25 d. nutarimo Nr. O3-193 „Dėl Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašo rengimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo